

Prva međunarodna DARIAH-HR konferencija Digital Humanities & Heritage

Ana Antolković, Anamarija Žugić Borić

Ove se godine u suorganizaciji DARIAH-HR-a, ICARUS Hrvatska i Sveučilišta u Zadru, a posebice njegova Odjela za informacijske znanosti i Centra za istraživanje glagoljaštva, održala prva međunarodna DARIAH-HR konferencija *Digital Humanities & Heritage*. Cilj konferencije, koja je zamišljena kao kontinuirani godišnji događaj, jest povezati istraživače koji se bave humanističkim znanostima i digitalnom humanistikom sa stručnjacima za informacijsko-komunikacijsku tehnologiju te s onima u području AKM-a i upravljanja kulturnim resursima. Cijeli je događaj trajao od 13. do 15. listopada 2021. godine, a sastojao se od pretkonferencijskoga programa, odnosno radionice DARIAH-ove radne skupine za etiku i zakonitost u digitalnoj umjetnosti i humanističkim znanostima ELDAH, 13. listopada te od konferencijskih izlaganja 14 i 15. listopada. I radionički i konferencijski program održao se u hibridnu obliku, smještajući svoje sudionike i izlagače u prostorije Rektorata Sveučilišta u Zadru te online putem aplikacije Zoom.

Jednodnevna pretkonferencijska radionica radne skupine ELDAH, nastala u suradnji sa SSHOC projektom, održavala se od ranih jutarnjih do kasnih poslijepodnevni sati u dvodijelnu formatu uz oko četrdeset sudionika. Prvi se dio radionice usmjerio na izlaganje teme zaštite podataka u okviru EU opće uredbe o zaštiti podataka - GDPR, propitujući njezine implikacije na istraživače u društveno-humanističkim znanostima, dok se drugi dio u potpunosti posvetio predstavljanju ELDAH-ova alata *Consent Form Wizard* (CFW) i njegovu testiranju na primjerima koje su prema iskustvima iz vlastite istraživačke prakse predložili polaznici radionice. Uz stručne smjernice voditelja radionice i radne skupine ELDAH Koraljke Kuzman Šlogar (IEF, DARIAH-HR), Vanesse

Hanneschläger (CLARIAH-AT), Waltera Scholgera (Sveučilište u Grazu, CLARIAH-AT) i Paweła Kamockog (IDS Mannheim, CLIC) polaznici su se u drugom, praktičnom, dijelu podijelili u manje skupine s obzirom na materinji jezik i tip sudjelovanja (online/onsite). Jedni su tako uživo raspravljali u konferencijskoj dvorani Rektorata, a drugi, online sudionici podijelili su se u takozvane *Breakout Rooms* unutar aplikacije Zoom. Po završetku testiranja alata sudionici i voditelji ponovno su se okupili u hibridnome prostoru radionice kako bi predstavili i analizirali rezultate. Iako je alat uspio pokriti najosnovnije istraživačke situacije, zaključilo se da bi se oko onih složenijih valjalo dodatno konzultirati s pravnim stručnjacima, kao i da bi trebalo razraditi terminologiju koja se u alatu koristi i ujednačiti je u postojećim i budućim prijevodima alata na druge jezike.

Dvodnevni konferencijski program odvijao se od jutra do kasnih popodnevni sati, a prijavljeni broj sudionika premašio je brojku od 240. Po otvorenju konferencije, koje su obilježili pozdravni govori članica organizacijskoga i programskoga odbora Koraljke Kuzman Šlogar i Marijane Tomić (UNIZD) te prorektora za znanost i informacijsku infrastrukturu Sveučilišta u Zadru Zvezdana Penezić, uslijedile su sesije u kombinaciji online izlaganja i izlaganja uživo na engleskome jeziku. Teme pojedinih sesija poticale su na razmatranje odnosa digitalne humanistike i otvorene znanosti ili kulturne baštine, a zatim i na razmatranje digitalnih metoda i alata, infrastruktura i organizacije informacija. Oba su konferencijska dana završila izlaganjem relevantnih projekata i postera.

U prvoj su sesiji prvoga dana na temu digitalne humanistike i otvorene znanosti izlagale Mirna Willer i Anna Maria Tammaro. U sesiji kojom je predsjedala Koraljka Kuzman

Šlogar otvorene su se znanosti zatim dotaknuli Jennifer Edmond, Jadranka Stojanovski i Ivan Marić, da bi nakon duže pauze za ručak uz predsjedanje Anne Gilliland svoja istraživanja o kulturnoj baštini u kontekstu digitalne humanistike predstavili Erzsébet Tóth-Czifra, Shangyun Shen te zajednički Cécile Chantraine Brailon i Laurence Delbarre-Willard. Prvi konferencijski dan u sesiji kojom je predsjedala Marijana Tomić zaključili su poster i projekti Benedikta Peraka, Karla Heinza, Anamarije Žugić Borić i Drahomire Cupar.

Drugi konferencijski dan, odnosno treći dan cjelokupna događaja, započeo je sesijom kojom je predsjedao Tihomir Živić. Ta se sesija posvetila digitalnim metodama i alatima, a svoje su radove na navedenu temu izložili Marko Tadić, Achim Rabus te zajednički Antoine Doucet i Axel Jean-Caurant. Sesijom o organizaciji informacija u digitalnoj humanistici predsjedala je Mirna Willer, a izlagačice su bile Koraljka Golub i Ana Vukadin, dok je Walter Scholger zbog iznenadnih okolnosti morao odustati od izlaganja. Po završetku pauze za ručak, koja je tijekom cijeloga događaja služila i kao prilika za upoznavanje izlagača i razmjenu istraživačkih interesa, u sesiji moderatora Ivana Marića posvećenoj digitalnim infrastrukturama nanizala su se izlaganja Edwarda Graya, Marka Tadića, Šime Smolića, Marijane Glavice, uz zajedničko izlaganje Dragana Bagića, Luke Jurkovića i Jelene Ostojić. Uslijedile su završne riječi organizatora te posljednja prezentacija postera i projekata, kojom je predsjedala Vlatka Lemić. Svoje su postere i projekte predstavili Maurizio Toscano, Lidia Bocanegra Barbecho, Salvador Ros Muñoz i Elena González-Blanco (zajednički), zatim Alba Irollo, Caroline Maximoff te zajednički Marijana Tomić i Laura Grzunov.

Naposljetku valja istaknuti i da su se sažetci živopisnih i tematski

raznolikih izlaganja sudionika iz brojnih zemalja-članica DARIAH-EU konzorcija okupili u digitalnu izdanju knjižice konferencije, koje je dostupno na njezinoj mrežnoj stranici. Opsežni sažetci obogatili su se poveznicama na vezane projekte i na druge relevantne podatke o njima ili o njihovim istraživačima, a knjižica donosi i pregled kratkih biografija i fotografija izlagača. Na mrežnoj stranici konferencije dostupni su i svi poster izlagača, a na DARIAH-HR YouTube kanalu mogu se pogledati snimke svih sesija. Također, za sljedeću se godinu planira objava prvoga zbornika radova prema ovogodišnjim izlaganjima.

Prvo izdanje ove međunarodne konferencije odvijalo se u vrlo nepovoljnu trenutku s obzirom na epidemiološku sliku društva i na vladajuće mjere, posebice u pogledu međunarodnih putovanja i organizacije velikih događaja. Ipak, prijeteće barijere organizacijski su se vrlo uspješno premostile, pokazujući da se i u hibridnome obliku može dostići zavidna razina koncentracije i ozbiljnosti, kao i izlagačke ekspresivnosti. Izvrstan odaziv izlagača i slušatelja, aktualne i raznovrsne digitalno-humanističke teme te duh međunarodne suradnje zaista daju naslutiti da će ova konferencija zaživjeti kao jedna od relevantnijih godišnjih digitalno-humanističkih konferencija u Hrvatskoj, ali i šire. ■

INFO

Mrežna stranica konferencije: <https://dhh.dariah.hr/en/home/>

Društvene mreže: <https://www.facebook.com/DariahHrvatska/> (Facebook), <https://twitter.com/dariahhr> (Twitter)

DARIAH-HR YouTube kanal: <https://www.youtube.com/channel/UCxO82cbLasQg2Gw1JJNEhw/featured>

Knjižica sažetaka: <https://dhh.dariah.hr/en/proceedings/>

Sudionici ispred morskog orgulja u Zadru nakon ELDAH radionice, fotografirala: Nevenka Kalebić

Sudionici Konferencije, fotografirala Zrinka Džoić